

Motion till riksdagen 2018/19:1392

av Åsa Lindhagen (MP)

Barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll och klagorätt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ratificera det fakultativa protokollet till barnkonventionen om ett individuellt klagomålsförfarande för barn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Barnombudsmannen befogenhet att driva individuella klagomål från barn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att barn har tydliga rättigheter framgår av barnkonventionen, och i den bästa av världar lever alla efter detta. Men tyvärr är så inte alltid fallet. Ibland fungerar inte heller stöd och insatser från samhället som de ska. Därför är frågan om barns möjlighet att väcka klagomål och göra sin röst hörd mycket viktig. Idag har barn i Sverige svårt att söka upprättelse när deras rättigheter kränks. Det saknas en instans dit barn kan vända sig för att föra fram individuella klagomål, och enligt Unicef Sverige har Sverige halkat efter när allt fler länder infört sådana möjligheter för barn. Det är därför hög tid att Sverige ger barn individuell klagorätt.

Inför ett individuellt klagomålsförfarande där barn kan vända sig till FN:s barnrättskommitté

År 2011 antog FN:s generalförsamling ett fakultativt protokoll till barnkonventionen om ett individuellt klagomålsförfarande för barn. Ett antal länder har ratificerat protokollet, såsom Danmark, Finland, Tyskland och Frankrike, men ännu inte Sverige. Barnrättskommittén pekar i sin senaste rekommendation till svenska regeringen på vikten av att tilläggsprotokollet om klagomålsförfarande för barn ratificeras. En ratificering innebär att barn, grupper av barn eller representanter för barn ges möjlighet att föra fram indivi-

duella klagomål till FN:s barnrättskommitté under vissa premisser. En förutsättning är att det egna landets alla rättsmedel är uttömda.

Det är dags att Sverige beslutar om en ratificering och tar ett tydligt ansvar för barns möjligheter att föra fram klagomål när deras rättigheter kränks. Sverige har en pådrivande roll när det kommer till barns rättigheter globalt och det är av största vikt att vi ser till att vara ett föredöme i vårt eget agerande.

Ge Barnombudsmannen möjlighet att driva individuella klagomål från barn

Barnrättskommittén har också vid flera tillfällen uppmanat Sverige att ge Barnombudsmannen mandat och resurser för att kunna ta emot, utreda och hantera individuella klagomål från barn. Utredningen Barnkonventionen blir svensk lag (SOU 2016:19) tar delvis fasta på detta och föreslår att regeringen utreder om Barnombudsmannen ska ges möjlighet att driva enskilda ärenden när frågan är av särskild betydelse. Även barnrättsaktörer i civilsamhället, såsom Rädda Barnen och Bris, lyfter vikten av att barn i Sverige ges möjlighet att föra fram individuella klagomål när deras rättigheter kränks.

Jag anser därför att Barnombudsmannens uppdrag bör utökas så att myndigheten kan ta emot och driva klagomål från barn. Barnombudsmannen är idag den enda ombudsmannen som saknar möjlighet att ta emot enskilda ärenden från sin målgrupp. Det är hög tid att ändra på detta och stärka barns möjligheter till upprättelse när deras rättigheter inte efterlevs.

Åsa Lindhagen (MP)